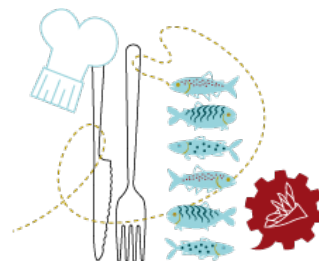

Vår saksbehandler: Eirik Bertelsen

Vår dato:
24.05.2018
Vårreferanse
: 18/12975

Deres dato:

Deres
referanse:

Restaurant- og matfag

Referat rådsmøte nr. 2 2018

Dato: 24.05.2018

Tid: 10.00 – 16.00

Sted: Utdanningsdirektoratet, Oslo.

Innkalt

Espen Lynghaug
Astri Sjøvik
Eva Erichsen
Jens Petter Hagen
Merete Helland
Bjørn Johansen
Helga Hjeltnes
Trond Urkegjærde
Eva Danielsen

NHO Mat og drikke
KS
YS
Fellesforbundet
NNN
NNN
Utdanningsforbundet
Utdanningsforbundet
Skolenes Landsforbund

Forfall

Ole Michael Bjørndal
Gunnar Bakke
Lisbeth Sandtrøen
Torbjørn Mjelstad
Sarah Solheim

NHO Reiseliv
NHO Mat og drikke
KS
KS
Elevorganisasjonen

Fra Utdanningsdirektoratet

Eirik Bertelsen

Avdeling for fagopplæring

Gjester

Halvor Spetalen

Oslo Met

Dagsorden fellesdel

Vedlagt innkalling og sakliste

Dagsorden rådsmøte

- 11.2.2018 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- 12.2.2018 Godkjenning av referat fra rådsmøte nr. 6/2017
- 13.2.2018 Status for oppdraget med å beskrive det sentrale innholdet i hvert lærefag/yrkeskompetansefag
- 14.02.2018 Retningslinjer for utforming av Læreplaner for fag
- 15.02.2018 Halvor Spetalen om læreplaner for RM-fag og sammensetning av læreplangrupper
- 16.02.2018 Læreplangrupper for den nye tilbudsstrukturen
- 17.02.2018 Rekruttering til FRRM
- 18.02.2018 NOKUTs evaluering av godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring
- 19.02.2018 Orienteringssaker
- 20.02.2018 Eventuelt

11.2.2018 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak:

Faglig råd for restaurant- og matfag godkjente innkalling og dagsorden. Sak om ny tilbudsstruktur og oppfølging av kryssløp tilføyd under eventuelt.

12.2.2018 Godkjenning av referat

De fagansvarlige for rådene foreslår at det bør innføres like rutiner for godkjenning av referatene i alle de faglige rådene. Det er et mål at referatene blir raskt godkjent og publisert slik at brukere av <http://fagligerad.no/> kan følge og holde seg oppdatert på de faglige rådenes arbeid.

Med bakgrunn i ovennevnte har sekretariatet besluttet felles prosedyre for godkjenning av referat. Referater fra rådsmøter FRRM godkjennes slik sekretariatet foreslår, men nytt for også for FRRM er at det settes en frist på en uke for å gi tilbakemelding til fagansvarlig ved eventuelle innspill.

Referat

Rådet sluttet seg til godkjenningsordningen foreslått av sekretariatet. Det ble tilføyd at før fagansvarlig sender referatet til rådet skal det sendes til AU for kvalitetssikring.

Vedtak

Faglig råd for restaurant- og matfag godkjenner ny rutine for godkjenning av referatet.

13.02.2018 Status for oppdraget med å beskrive det sentrale innholdet i hvert lærefag/yrkeskompetansefag

Oppfølging av Sak 3.1.2018: Oppdrag til rådet fra prosjekt nye læreplaner på yrkesfag. Rådets arbeidsutvalg ble valgt som koordinatorene for oppdraget under rådsmøte 1. mars. Faglig råd for restaurant- og matfag mottok oppdraget fra Utdanningsdirektoratet i sin endelige form 6.april. I møte den 17.4.2018 besluttet koordinatorene å fordele oppfølgingen mellom koordinatorene etter Vg2. program. Helga Hjeltnes har koordineringsansvar for fagene under «Kokk og servitør», Gunnar Bakke for «Baker og konditor» og Bjørn Johansen for «Kjøtt og næringsmiddelfag»

Flere av rådsmedlemmene bidrar inn i prosjektet, men arbeidsutvalget ønsker å oppdatere rådet på fremdriften i oppdraget. Koordinatorene ønsker også å diskutere med rådet beste løsning av punkt 3. av oppdraget, som går på vurdere progresjon i opplæringen.

Oppdraget skal leveres til Utdanningsdirektoratet 1. september. Et spørsmål fra koordinatorene er om AU får mandat til å ferdigstille og godkjenne oppdraget eller om rådet skal innkalles til et ekstraordinært møte i august.

Vedlegg:

- 13.02.2018 Oppdrag til Faglig råd

Referat

Innledningsvis redegjorde koordinatorene for status for oppdraget med å beskrive sentralt innhold. Tilbakemeldingen for de ulike Vg2 var at man var kommet godt på vei i arbeidet. Noe varierende, men det er fortsatt god tro på at man skal ha 1. utkast på plass innen 1. juni.

Koordinatorerne har innkalt til møte hos Utdanningsdirektoratet torsdag 7. juni der målet er se spesielt på progresjon i opplæringen. En uke før sender gruppelederne inn 1.utkast slik at hver og en kan gjøre best mulig forberedelser.

Etter møtet den 7.juni sendes utkastet til partene i arbeidslivet og opplæringskontoret av fagansvarlig. De får en frist for å uttale seg. Deretter behandler de opprinnelige gruppene tilbakemeldingen. 15. august går 2.utkast ut til rådets medlemmer. Det var enighet om at det vil være nødvendig med et ekstraordinært rådsmøte 24.august, fra 09.00-14.00 for å ferdigstille oppdraget. Rådet skal også ta stilling til innkomne forslag til fagpersoner til å sitte i læreplangrupper på det ekstraordinære møtet.

Det blir enighet om at AU vil foreta en innledende vurdering og forberede slik at man får best mulig saksflyt. Innspillene skal kanaliseres og sorteres i forkant.

Fagansvarlig sender ut innkalling i løpet av kort tid.

Vedtak

Faglig råd for restaurant- og matfag godkjente fremgangsmåte for ferdigstilling av oppdraget om sentralt innhold i lærefagene.

14.02.2018 Utdanningsdirektoratet ønsker innspill på retningslinjer for utforming av læreplaner for fag

Utdanningsdirektoratet ønsker innspill fra de faglige rådene på utkastet til nye retningslinjer for utforming av læreplaner for fag. Retningslinjene beskriver prinsippene for Kunnskapsløftet og sentrale begreper og elementer i læreplanverket. Retningslinjene skal benyttes som verktøy og referanse for å utarbeide læreplaner for fag, inkludert rammer for sluttvurderingen. Retningslinjene skal være felles for alle trinn og nivåer for å sikre en god helhet og sammenheng i hele grunnopplæringen. Vi gjør oppmerksom på at vedlagte utkast til retningslinjer mangler noe tekst, det er markert med rødt eller i en egen merknad.

I tillegg til retningslinjene vil læreplangruppene få et eget mandat som beskriver:

- mål og hensikt med læreplanene
- sentralt innhold i lærefagene/yrkeskompetansefagene
- eventuelt andre føringer og rammer som læreplangruppene må ta hensyn til

Bestilling til rådsmedlemmene

I vedlagte utkast til retningslinjer ønsker vi kommentarer på hele dokumentet, men det er spesielt viktig at de faglige rådene gir innspill på noen sentrale områder:

- Hele formålsteksten på side 5, særlig teksten om kjerneelementer, se egen merknad i dokumentet.
- Kapitlet om kompetanse, side 6-10, særlig teksten om sammenheng mellom fag og om det er relevant for yrkesfagene (side 6), se egen merknad i dokumentet
- Kapitlet om vurdering på side 11, se særlig på teksten om Vg3 i bedrift
- I tillegg ønsker vi innspill på omtalen av dybdelæring på side 15 og tverrfaglige temaer på side 17.

Se gjerne generelt på språket i de ulike tekstene og gi oss tilbakemeldinger på forslag til endringer dersom de er utydelige eller lite relevante for yrkesfagene.

For å sikre at vi får med innspillene fra de faglige rådene til møtet i styringsgruppen for prosjektet nye læreplaner på yrkesfag 28.mai, må vi ha tilbakemeldingene fra rådene **senest innen 25.mai kl. 09:00**.

Forslag til nye retningslinjer oversendes Kunnskapsdepartementet **1.juni 2018** for fastsettelse.

Referat

Tilbakemeldingen fra rådet var at retningslinjene for utforming av læreplaner for fag fremstår unødvendig kompliserte og fremmedgjørende, spesielt for læreplangruppene på Vg3. Flere rådsmedlemmer mente at retningslinjene fremstår som skrevet for læreplangrupper i grunnskolen og ikke for fag med sluttkompetanse. Det er for teoretisk og mer rettet mot å se sammenhenger i grunnskolen og ikke i yrkesfag.

Rådet landet derfor på at de ønsker egne retningslinjer for yrkesfag. Rådet skrev under rådsmøtet en tilbakemelding.

- Framdriftsplan og kort tid til behandling i rådene – tidspunktet for rådsmøtene samsvarer ikke godt med andre prosesser i Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet.
- Retningslinjene har en god innholdsfortegnelse som viser strukturen i dokumentet. Men når vi går inn i dokumentet er denne vanskelig å finne igjen. Det er mange bokser og overskrifter etc. som vanskeliggjør lesing.
- Retningslinjene har en byråkratisk språkform som gjør at innholdet blir vanskelig å gripe.
- Det er viktig at det også kommer med eksempler på praktiske verb som brukes i yrkesfagene.
- Vi er kritisk til at det ikke er trukket frem hvor stor del av opplæringen som skal være praksis.
- Forenklingen av språkbruken i klarspråkedelen fører til at faguttrykk går tapt. Eksempelvis kalkulere og resept.

Vedtak

Faglig råd for restaurant- og matfag sendte innspill til Utdanningsdirektoratet.

15.02.2018 Halvor Spetalen om læreplaner for RM-fag og sammensetning av læreplangrupper

Med bakgrunn i endringer i tilbudsstrukturen for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene har faglig råd for restaurant- og matfag flere sentrale oppgaver. Lektor Halvor Spetalen fra Oslo Met kommer for å presentere sine perspektiv på oppbygging av læreplanene fra Vg1 til Vg3. Han er opptatt av 1. forholdet mellom av grunnleggende fagovergripende kompetanse og graden av yrkesspesifikk- og generell kompetanse. 2. Hvor åpne skal målformuleringene i Vg1 og Vg2 læreplanene være? Kan færre og generelle kompetansemål gjøre det lettere å interessedifferensiere i brede kurs?

Han vil også gi rådet noen anbefalinger knyttet til hvem som bør sitte i læreplangrupper.

Referat

Spetalen snakket om

- Oppretting av læreplangrupper
- Hvor åpne skal målformuleringene i Vg1 og Vg2 læreplanene være?
- Struktur i læreplaner. Graden av fagovergripende-, yrkesspesifikk og grunnleggende sluttkompetanse

Det var en del diskusjon knyttet til perspektivene hans på fagarbeiderens kompetanse og relevans for arbeidslivet. Han mener at arbeidsgivere har organisert arbeidet i bedriftene slik at behovet for fagutdannede er redusert og han mener det er liten systematisk forskjell mellom hva fagutdannede og ikke-fagutdannede arbeider med.

Når det gjelder hvem som bør sitte i læreplangruppene var Spetalen opptatt av at medlemmene ikke bør utelukkende være fagnerder som brenner for faget sitt. Da løftes ikke blikket nok mot sentrale og overgripende utfordringer. Det viktigste er medlemmenes kompetanse, oversikt, fremsynthet og holdninger. Læreplangruppene i Vg1, Vg2 og Vg3 må også ha kontakt på tvers gjennom en felles sentral eller styringsgruppe som sikrer at det blir en helhet og sammenheng mellom læreplanene.

Han argumenterte for at kjerneelementene kan bygge på hverandre og utvides i omgang fra Vg1 til Vg3.

F.eks:

Vg1 - Kjennskap, fellestrekk, bruk og veiledet øvelse

Vg2 - Begrunnelse, spesialisering, bruk og veiledet selvstendighet

Vg3 – Forståelse, yrkesutøvelse og veiledet utvikling.

Rådet fant spesielt perspektivene hans på oppbyggingen av kompetanse fra Vg1, Vg2 og Vg2 interessant og relevant for arbeidet med sentralt innhold i lærefagene.

Vedtak

Faglig råd for restaurant- og matfag tar saken til orientering.

16.02.2018 Læreplangrupper for den nye tilbudsstrukturen

Utdanningsdirektoratet oppnevner læreplangrupper etter forslag fra faglig råd.

Utdanningsdirektoratet har meldt at arbeidet med å utarbeide nye læreplaner på yrkesfag starter høsten 2018. Arbeidsutvalget ønsker at rådet kommer med innspill til hvem som kan sitte i læreplangrupper, men også at aktører med interesse i RM-faget kan komme med innspill. Vedlagt finner dere forslag til brev fra rådet til aktører i bransjen. Arbeidsutvalget ønsker at rådet blir enig i om beste måte for å innhente navn. Deretter kriteriene som bør ligge til grunn for deltakelse i læreplangrupper.

Referat

Rådet drøftet forslaget fra arbeidsutvalget. Det ble enighet om å sende ut brev til alle organisasjonene representert i rådet med frist til 15. august for å foreslå navn til å sitte i læreplangrupper. Utover organisasjonene representert i rådet tilføyes Virke og Form – opplæringskontorene i restaurant og matfag.

Vedtak

Faglig råd for restaurant og matfag vedtok fremgangsmåte for å innhente navn til læreplangrupper.

17.02.2018 Rekruttering til FRRM

Restaurant- og matfag har fallende rekruttering både Vg1 til Vg2. Fra 2008 til 2015 hadde Vg2 kokk og servitør og Vg2 matfag en sterk nedgang i antall søkere på henholdsvis 31 prosent og 43 prosent. I 2017 og 2018 var RM det minste av de åtte yrkesfaglige utdanningsprogrammene når det kommer til søkertall.

Hva kan rådet gjøre for å styrke rekrutteringen til utdanningsprogrammet? Sesjonen organiseres ved at rådsmedlemmene settes i grupper og deretter bruker vi Individuell – gruppe – plenum-metoden. Merete og Astri er ansvarlig for sesjonen.

Vedlegg:

- 17.02.2018 Rekruttering til FRRM.

Referat

Merete Helland og Astri Sjøvik holdt workshop rundt spørsmålet: hva kan faglig råd gjøre med rekrutteringsproblematikken til RM. Merete presenterte først kort et notat rundt rekrutteringsproblematikken. Deretter delte rådet seg i to grupper. Hver gruppe diskuterte og noterte fem prioriterte forslag til hvordan rådet kan arbeide med rekrutteringsspørsmålet.

Gruppe 1.

1. Digital idébank på faglige råds hjemmesider der personer ute i sektoren kan melde inn forslag til Udir og Faglige råd til hvordan styrke rekrutteringen til utdanningsprogrammet.
2. En skinnende og blank tilbudsstruktur med oppdaterte læreplaner på RM-området. Med en god tilbudsstruktur venter det jobb på elevene og de vil finne sin plass i arbeidslivet. Arbeidslivet vil også foretrekke faglært arbeidskraft fremfor ufaglært arbeidskraft. Dette er innenfor hovedmandatet til faglig råd.
3. Rekrutteringskampanje til RM-utdanningsprogrammet. I samarbeid med partene som sitter i FR kunne vi gjennomført en rekrutterings/synlighetskampanje for RM. Faglig råd for restaurant- og matfag kan neppe få gjort dette alene, men kan være en medspiller i en slik prosess.
4. Utdanning.no – Rådet må være en aktiv medspiller med Utdanningsdirektoratet og sørge for oppdaterte yrkesbeskrivelser knyttet til utdanningsprogrammet på utdanning.no. Siden er per i dag svært mye brukt av elever m/foresatte som verktøy til å orientere seg i studietilbudet.
5. Regionalt kompetansesenter og mer regionalt samarbeid. Utdanningsprogrammet kan tjene på spesialisering på skolenivå, samtidig som man arbeider for et godt regionalt samarbeid. Det er mer fornuftig at vi får arbeider for robuste tilbud på enkeltskoler heller enn at alle skoler skal tilby alle fag.

Gruppe 2.

1. Flere yrkesfaglærere i ungdomsskolen – elevene trenger forbilder gjennom hele skoleløpet. Elevene trenger å få høre hvordan det er å arbeide som fagarbeider også i grunnskolen.
2. Snakke med rådgivere – det er for lite kunnskap om RM-utdanningsprogrammet blant rådgiverne i spesielt ungdomsskolen. Det fører til mange feilvalg og omvalg.
3. Endre inntakssystemet.
4. Prioritere fag i læreplaner – elevene må få delta i fagene de har valgt etter ti år på skolebenken. Tidligere hadde man friheten til å improvisere i skoleverket, men nå oppleves dagene som får styrte og strukturerte uten mulighet til å være spontane.
5. Statusbygging – RM-fagene lider under at lærlingene skal ut i en krevende bransje. Vi må lykkes med å øke statusen til faget. Det er uheldig hvis ufaglærte og fagarbeidere får de samme arbeidsoppgavene.

Det var enighet om at workshopen fungerte etter hensikten. Neste ordinære rådsmøte kjører rådet oppfølgingssak på rekrutteringsspørsmålet og en ny workshop rundt gjennomføringsproblematikk.

18.02.2018 NOKUTs evaluering av godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring

NOKUT arbeider med en evaluering av godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring. I den forbindelse ønsker NOKUT å stille de faglige rådene som har fag som er omfattet av ordningen noen spørsmål. Evalueringen skal ferdigstilles fra NOKUTs side i juni 2018.

Frist for tilbakemelding er 4. juni.

Vedlegg:

- 18.02.2018 NOKUTs evaluering av godkjenningsordningen

Referat

Det har hele veien vært tenkt at NOKUT skal gjennomføre en evaluering av ordningen, men etter at flere sakkyndige opplever at de får for kort tid til å vurdere kvalifikasjonene til utenlandske søkere har NOKUT valgt å gjennomføre en underveisvurdering.

En generell tilbakemelding fra Faglig råd for restaurant- og matfag er at vi forutsetter at de sakkyndige får opplæring og den tiden de trenger til å gi gode vurderinger av utenlandske fagbrev. Rådet har imidlertid for lite erfaringsgrunnlag til å si mer utover dette. Rådet har ikke hatt kontakt med de sakkyndige siden ble oppnevnt våren-2017. Fagansvarlig finner kontaktinformasjonen til sakkyndige i RM-fagene. Rådsleder kontakter disse for å få en oppdatert beskrivelse for RM-fagene.

Vedtak

Fagansvarlig skriver en tilbakemelding til NOKUT basert på diskusjonen i rådet.

18.02.2018 Orienteringssaker

- Fylkesbesøk (Program vedlagt)

Fagansvarlig fortalte at flybilletter og hotell m/transport er bestilt. Totalt ti personer reiser til Troms i september.

19.02.2018 Eventuelt

1. Ny tilbudsstruktur og kryssløp

Rådet har flere saker som de tidligere har vært opptatt av. Et av disse er et forslag om «kryssløp» fra de ulike Vg2 til ulike lærefag. Det finnes fag vi kan argumentere for at kan rekruttere fra alle de nye Vg2'ene. Et spørsmål er om rådet bør sende et brev til KD og foreslå dette allerede nå? Rådet ble enig om å prioritere oppfølgingen av oppdraget om sentralt innhold i lærefagene og oppnevning av læreplangrupper. Rådet skal følge opp dette på neste ordinære rådsmøte i oktober.